

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsaki dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopna petit-
vrata 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnističu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsaki dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 16.

V Ljubljani v ponedeljek 17. marcija 1884.

Tečaj I.

Naši pravni praktikanti.

Znano je, da je vlada državnemu zboru to predložila načrt postave, koliko časa naj traja in kako se naj računa sodnijska praksa ter kako se ima disciplinarnim potom postopati proti pravnim praktikantom. To je dalo „Slov. Narodu“ povod, da je v 58. številki objavil uvodni članek o tem predmetu. Gotovo ne bi zanimali o tem članku, ako bi njegov pisatelj vladno predlogo stvarno pretrpela in presojeval: strokovnjakom bi prepuščali sodbo o istinosti njegovih nazorov. Ali dotični članek zagazil je v neopravičeno umovanje, da utegnejo nekatere določbe tega iz 5 paragrafov obstoječega načrta bistveno škodovati življenjskim interesom mladih slovenskih pravnikov in tedaj tudi neugodno ublivati na veljavo slovenskega jezika pred sodnijo. To nam nalaga dolžnost, resno preiskovati, če je zares v dotičnem postavnem načrtu nastavljena taka past slovenski narodnosti, kajti če bi bila to istina, želeli in zahtevali bi gotovo tudi mi, da se iz nevarnega načrta nikdar ne izcimi pravokrepni zakon.

Toda, hvala Bogu, pisatelja „Narodovega“ članka je varala razgreta njegova domišljija. Bojazen, s katero namerava strašiti slovensko občinstvo, je po vsem neutemeljena in mi se moramo le čudom čuditi, s kako površnostjo, s kakim absolutnim neznanjem obstoječih razmer se javljajo nazori, ki nimajo nikakršne podlage niti v vladnem načrtu niti v preloženi obrazložitvi (Motivenbericht). Pobjijati tako napačne nazore, je naša domovinska dolžnost in tedaj moramo odgovarjati „Slov. Narodu“ in njegovemu sotrudniku, navzlic temu, da nam taka polemika sama na sebi nikakor ne ugaja. Torej — *ad rem!*

§ 1. omenjenega načrta veli, da ima predsednik deželne nadsodnije določiti, pri kateri sodniji naj se vrši sodnijska praksa. Črno-glednega pisatelja „Slov. Nar.“ ta paragraf silno razburja; takoj sumi, da bodo predsedniki deželnih nadsodnij odslej na podlagi te določbe po svoji slepi volji ravnali z absol-

viranimi pravniki, — da jim bodo odslej za-
branjevali, sodno prakso dostati pri domačem
sodišču ter jih tako pripravili v bridke ma-
terijalne zadrege. Vsak, kdor to čita, mora mis-
liti, da je sedaj pravniku, ki je dovršil svoje
študije ter hoče vstopiti pri kaki sodniji, na
prosto voljo dano, izbrati si dotično sodišče
in da predsednik nadsodnije pri tem nima
nobene besede. Ali — to nikakor ni istina!

Tudi dandanes morajo pravni praktikanti
služiti pri tistih sodnijah, kamor jih odkaže
predsedništvo deželne nadsodnije. Res je, da
se v okrožji graške nadsodnije, na katero se
moramo ozirati v prvi vrsti, redno ozir jemlje
na želje mladih pravnikov ter vsakemu do-
pušča, da ustopi pri sodniji v domačem kraju.
Ali odkod sedaj ta strah, da bode nadsodnij-
ski predsednik odsihmal, na podlagi nove po-
stave, prošnjo dotičnega jurista na enkrat,
brez utemeljenega uzroka, odbil, česar doslej
ni storil? Število zmožnih in dobro rabljivih
pravnikov pri nas žalibog ni tako ogromno,
da bi sodnije mogle misliti na to, kako jim
težave delati pri njih ustupu. Baš nasprotno,
s živim obžalovanjem moramo potrditi, da se
čedalje bolj čuti pomanjkanje spretnega prav-
niškega narastaja. Sigurno nam ne bode ugo-
varjal nikdo, ki je imel priliko, udeležiti se
kedaj posvetovanja personalnih komisij, zlasti
takrat, če so se stajali predlogi za imeno-
vanja. Žalostna ta prikazen ne izvira iz po-
stavnih določeb, temveč — bodimo odkriti —
odtod, ker se pri marsikaterem mladem prav-
niku pogrša ona etična resnoba, ki ga napoti
do tega, da v vestnem spolnovanju svojih urad-
nih dolžnostij vidi najlepšo nalogo svojega
moštva.

Toda pisatelj omenjenega članka tudi na-
ravnost trdi, da bo odslej vsak pravnik, ki
stopi v sodnijsko prakso, moral služiti dve
leti zastoj, brezplačno. On misli te-
daj, da nikdo ne bo mogel postati avskultant-
tom in dobiti adjutuma, ako ne dokaže dve-
letne sodnijske prakse. S kakimi naočniki si
je mož ogledal vladne predloge, tega naša
krotka pamet pač ne more razumeti. Kajti

po jasnih besedah postavnega načrta
treba je dveletne sodnijske
prakse mesto dosedanje enoletne, ven-
dar le za to, da se sme pravnik ogle-
siti k sodnijskemu izpitu. S tem pa
nikakor ni rečeno, da uže prej ne more po-
stati avskultant ter dobiti adjuta. Ali je morda
avskultantova praksa menj vredna od one
pravnega praktikanta? Tega do sedaj vendar
še ni nikdo trdil in tudi v vladini predlogi
bodeš zastoj iskal kako pravno podlago tako
absurdni trditvi. Če bi obveljali nazori gosp.
pisatelja, potem bi moral tudi sedaj vsak prav-
nik eno leto služiti brezplačno, kajti nobenega
kandidata ne pusté k sodnijskemu izpitu, ako
nima vsaj enoletne sodnijske prakse. In ven-
dar imamo takih slučajev v izobilji, da so
pravni praktikanti uže čez nekoliko mesecev
postali adjutirani avskultanti. Stvar je po pol-
nem jasna in skoraj se nam vidi odveč, po-
bijati tako očitno pomoto, toda posledice, do
katerih se pospenja „Narodov“ sodelovalec,
so tako ozbiljne in napačne njegove argumen-
tacije morajo tako vznemirjati naše mlade
pravnike na vseučilišču, da smo bili prisiljeni,
bolj nadrobno razložiti stvari, katerih praktič-
nemu juristu sicer dopovedati sigurno ne bi
trebalo.

Da nekatere druge določbe vladnega na-
črta niso po godu pisatelju uvodnega članka
v „Slov. Nar.“, o tem se ne bodemo prepirali
z njim. Naš namen je bil le, pomiriti javno
mnenje, prepoditi neutemeljen strah, katerega
je prouzročil. Ako se je nam to posrečilo,
potem smo dosegli, kar smo nameravali.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Časniki pišejo mnogo o budgetni debati
in jo komentirajo vsak z svojega stališča.
Česka „Politik“ povdarja posebno razne po-
jave sporazumljenja in pravi, da strastni
napadi nekaterih levičarjev sicer ne obetajo
mного upanja za spravo; vendar bi radostno

Listek.

Punin in Baburin.

(Spisal Ivan Turgénev, poslovenil K. Štrekelj.)

(Dalje.)

Tarhov molčal je še vedno. To molčanje
njegovu me je začelo vznemirjati. Časi po-
gledal sem nanj, ne toliko, da bi se uveril ob
utisu, ki so ga napravljale moje besede, ko-
likor zavoljo tega, da bi izvedel, zakaj mi on
ne pritrjuje ali ugovarja, ampak samo sedi tu
kakor gluhonemec. Naposled vendar zapazim,
da se na njegovem obrazu vrši... da, v res-
nici vrši neka preemba. Izražal je obraz
nemir, razjarjenost, žalostno razjarjenost. No
čudno, tisto veselo, živo in smejoče se „ne-
kaj“, ki me je osupnilo pri prvem pogledu
na Tarhova, še ni bilo izginilo s tega raz-
jarjenega, nemirnega obraza! Nisem še dobro
vedel, ali si smem sam sebi čestitati na vspehu
svoje predige, ko Tarhov nenadoma vstane,
stisne meni obe roki in reče hlastno: „Za-

hvalim te, zahvalim... Ti si pravi prijatelj
moj... ali sedaj, prosim te, zapusti me“.

Jaz osupnem. — Tebe... zapustiti?

— Da. Saj vidiš sam, da moram dobro
premisлити vse to, kar si mi sedaj povedal...
Ne dvojim o tem, da si prav govoril... ali
sedaj zapusti me!

— Ti si nevoljen... začnem jaz.

Nevoljen? Jaz? — Tarhov se zasmeje
ali takoj zopet postane resen. — Da; prav
praviš. Kako je tudi drugače mogoče; ti sam
si rekel, da je stvar težavna. Da; o tem treba
misliti... — Še vedno mi je stiskal roki. —
Z Bogom, bratec, z Bogom!

— Z Bogom! ponovim jaz, z Bogom,
brat! — Ko grem ven, vržem zadnji pogled
na Tarhova. Zdel se mi je zadovoljen. Zakaj?
Morda zato, ker sem mu jaz kakor zvest pri-
jatelj in tovariš pokazal nevarno pot, na ka-
teru je zašel — ali pa zato, ker sem odhajal?
Najrazličnejše misli vrtele so se mi po glavi
ves dan, celo do večera — celo do tistega
trenotja, ko stopim v Puninovo in Babarunivo
hišico: kajti obiskal sem jih še isti dan.

Ko me je bil Punin obiskal, rekel mi je,
da so me prejšnjega večera vsi pričakovali;
ali tega dné ni me pričakoval nobeden...
Našel sem vse tri doma in vsi so se začudili
o mojem prihodu. Baburin in Punin bila sta
bolna; Punina bolela je glava in ležal je pri
peči s skrčenima nogama; glavo obezal si je
bil s pisano ruto in na senci stiskal je raz-
rezano ogorko. Baburin imel je mrzlico na
žolci; ves rumen, skoraj rjav, s temnimi ob-
roči okrog oči, z nagubanim čelom in neobrito
brado — tak je bil v resnici le malo podoben
ženinu! Hotel sem takoj oditi... ali niso me
pustili in ponudili so mi celo čaja. Žalostno
je ginil večer. Muzo ni sicer prav nič bolelo;
bala se me je celo menj, nego navadno, ali
očividno je bila slabe volje in se je jezila.
Naposled se ni mogla več vzdrževati, ponudi
mi čašico čaja in zašepeta mi hlastno: „Go-
vorite tam, kar hočete, trudite se, kakorkoli —
a dosegli ne bodete ničesar... Tako je!“ Osupel
jo pogledam in ko se mi ponudi ugodna prilika,
vprašam tudi jaz poluglasno: „Kaj hočete reči?“

„Jaz hočem reči“, odgovori mi, in črne
njene oči, katere so zlobno bliskale izpod

pozdravila vest, da so nemško-česki poslanci stopili v resen dogovor s českimi zastopniki. Žalibog, da nasprotni listi tako nespornostno pišejo in ovirajo odkrita prizadevanja českih poslancev, ki bi radi še mnogo žrtvovali, da bi le prišel v deželo mir in nastopila zaželjena sprava med obema narodoma.

Na Ogerskem visoko pluskajo valovi volilnega gibanja. Skrajna levica je hotela znanega protisemitičnega agitatorja Verhovaja spodrinuti pri njegovih volilcih v Czegledu — a stvar ni brez težave. Nasprotniki njegovi so se peljali v omenjeno mesto, da bi tam sklicali tabor zoper njega. Ob enem se je pa tudi Verhovay tja napotil; nezmerne množice ljudstva so ga s silnim navdušenjem sprejele in na rokah ga je narod nesel v mesto. Nasprotnike njegove pa je ljudstvo napadlo, poslanca Uzrona so pretepli in ranili in komaj so ušli razdraženi druhal. Zupan je brzojavil po pomoč, in 15. t. m. so prišle tri kompanije vojakov v razburjeno mesto. Od tedaj je povsodi mir. Tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o hudi volilni agitaciji protižidovskih kandidatov, ki imajo navadno prosti ljud na svoji strani. Vlada hoče strogo paziti, da govorniki ne bodo ljudstva hujskali in ščuvali zoper zakone in sodržavljane družega veroizpovedanja.

Tuje dežele.

Francoski senat je telegrafično čestital vojski v Tonkingu. General Millot javlja, da so Francozi zajeli v Bac-Ninh 100 kanonov, mnogo pušk in dokaj streliva. Poveljnik je odposlal dve koloni iz glavnega tabora, jedno proti Thainguhienu, drugo proti Langsonu.

Časniki zanikavajo vest o bolezni princa Napoleona in trdijo, da se bolje počuti nego poprej.

V Rimu je imela zbornica slovesno sejo v čast umrlega Selle. Predsednik je predlagal, da se postavi na Monte Citorio zasluženemu državniku kip, vlada pa je prosila za 100 000 frankov, s katerimi naj bi se Selli naredil spomenik v *Accademia dei Lincei*, katere predsednik je bil umrl. Zbornica je sprejela te predloge, samo odločila je, da se ima spomenik postaviti pred finančnim ministerstvom, konečno je bil tudi še sprejet nasvet Crispijev, da zbornica tiska na lastne troške vse govore umrlega domoljuba. Sello so 15. t. m. slovesno pokopali v Oropi. Mrtvaški spreved je bil več ko jeden kilometer dolg.

Iz **Londona** prihajajo počasi podrobne vesti o angleški zmagi v Sudanu. Graham brzojavi 14. t. m., da se je vojska pomaknila do vasi, kjer je bival Osman Digma, selo je bilo pogorelo do tal. Sovražnik se ni nič ustavljal, le tu in tam je kaka puška počila. Zvečer je šlo konjištvo v Suakim nazaj, drugi oddelki pa so bivouakirali pri Zarebi in še le drugi dan se vrnili v Suakim. Angleži so zgubili v prejšnjih bojih vsega skupej 5 oficirjev in 86

skrčenih obrvi, uprè mi v obraz, ali jih sedajci zopet povesi: „jaz hočem reči, da sem vse slišala, kar ste danes zjutraj tam govorili, in hvala vam za to; ali namena vendar niste dosegli!“ — Vi ste bili tam? zašepetam nehoté... Ali tu nas prične Baburin pazljivo gledati. — Muza otide od mene.

Čez deset minut posreči se ji zopet, priti bliže k meni. Skoraj prijetno ji je bilo, govoriti z menoj o smelih in nevarnih rečeh, in sicer govoriti o tem v navzočnosti svojega varuha, pred njegovimi očmi, ravno kakor bi hotela utajiti, kako zelo jo skrbi, da ne bi vzbudila v njem sumnosti. Saj je sploh znano: hoditi v nevarnosti, hoditi prav ob robu propada — to je ženskam ljubo začetje. — „Da, bila sem tam“, šepeta Muza in ne spremeni svojega obličja prav nič; samo njene nozdri so se tresli in ustni so se ji krivili. — „Da, in ako me Paramon Semenič sedaj vpraša, o čem z vami govorim, kar vse mu povem; kaj to meni mari!“

— Bodite previdna, opomnim jaz, v resnici se mi vidi, da naju opazujeta....

(Dalje prihodnjé.)

mož mrtvih; ranjenih pa je 8 oficirjev in 103 mož. Največ jih je padlo vsled tega, ker je sovražnik prvi angleški karé bil prodrl; sploh so pa Arabci slabo streljali. Popustili so 600 mrtvecev na bojišči. Sovražnika je bilo 10—12 tisoč in zguba njegova znaša blizu 2000 mož, med njimi stričnik Osman Digma in mnogo poveljnikov. Digma je bežal v gore, ko je vidil, da njegovi vojaki ne zmagajo.

Iz **Bokhare** pride po Petrogradu zanimiva novica, da je tam tudi nastopil nekov Mahdi, ki pridiguje svetu vojsko zoper neverne in ki pravi, da gre v Carigrad nad sultana, ako poslednji ne razvije prorokove zelene zastave. Isti vir pripoveduje, da je ruska vlada sklenila, vzdržavati redno vožnjo s parniki v porečji Amurja in po Tihem oceanu. Ruska si prisvaja v Aziji ozemlja, o katerih silni politični in gospodarstveni važnosti malo jasnih pojmov nahajamo med čitajočim evropskim občinstvom!

Dopisi.

Od Save, 13. marcija. [Izv. dop.] (O nadzorstvu mere in vage.) Komur je znano, kakšne težave so bile z računi tedaj, ko smo še imeli stari denar, to je 60 kr. na goldinar, mora pripoznati, kako se je zlažšalo računanje, odkar se je vpeljala „avstrijska veljava“. Dobro se spominjam, da so se ljudje, ki so bili od nekdanj navajeni le na „tolarje, petice, dvojčice in groše“, izražali — češ, da jim to ne gre v glavo. A nekoliko let je preteklo, in izginili so vsi taki pomišljaji, ljudstvo se je „novemu denarju“ privadilo in vé zdaj ceniti praktično vrednost nove veljave. Kaj pa je bil glavni vzrok, da se je novi denar tako naglo udomačil? Vzrok temu bil je edini le ta, da se je počasi vsaktera priložnost — star denar rabiti — strogo odstranila in tako se je moralo vse novega denarja privaditi.

Ravno take težave, kakor so bile nekdanj s starim denarjem, bile so tudi s staro mero, kajti tu se je merilo na „malo vederce“, tam na „avstrijsko vedro“, zopet kje drugje na „kvinče“ itd., in čutila se je splošna neobhodna potreba, upeljati jednotno mero in vago, s kojo se je zares mnogim zaprekam v okolišje prišlo. Gledé na to, da se tudi z novim denarjem vsled decimalne svoje podlage tako le po strinjanju, poprijeli so se je kupci po večem kaj naglo, in veliki del ljudstva pozdravil jo je radostno ter se je urno ž njo seznanil; žal pa, da je še dandanes, ko je vendar uže preteklo osem let, še mnogo takšnih, ki se z novo mero in vago sprijazniti ne morejo, ter se pri prodaji kakor pri kupovanju le stare mere in vage poslužujejo. Kje tiči tukaj vzrok, da se ta nepostavnost po polnem ne odpravi? Odgovor je lahek, ker vzroka ni drugod iskati, nego v zelo pomanjkljivem, da ne rečem zanemarnem nadzorstvu.

Istinito je, da se po nekaterih krajih na deželi navzlic postavnim določbam in navzlic ukazom deželnega odbora — županije za omejeno nadzorstvo malo ali nič ne brigajo, ker se njim ta posel preveč „odjizen“ zdi — kar je naravno, ako se pomisli, da sosed sosedu kaj nerad sodi. Znan mi je na Gorenjskem zelo obrtni trg, v katerem se niti jedenkrat mera in vaga pregledala ni in potem naj se zahteva, da se izključljivo nova mera rabi? Vem tudi, da se še mnogo županov obrtnikov nahaja, ki se sami z novo mero in vago seznaniti ne morejo in tako je jasno, da nadzorstvo spi in bode spalo, dokler se ne učini, kar si veliki del županov želi namreč, da se njim ta težaven posel odvzame.

Vem, da je „avtonomija“ občinam svetinja, pa sem vendar le prepričan, da bi se županstva z veseljem temu poslu odpovedalo in bi slavna vlada gotovo pravo zadela, ako bi nadzorstvo mere in vage c. kr. cementarijskim uradom izročila, kojih predstojniki so cesarski, navadno tudi politični uradniki.

V Gorici pričetkom marcija. (Izv. dop.) Navzlic lepemu in prijaznemu vremenu je letos pri nas vegetacija jako zaostala in še le

sedaj poganjajo kalí ter se prikaže tu in tam popek breskovega cveta. Tujcev je došlo zadnje čase precejšno število, in naše gostilnice so napolnile do malega vse svoje prostore z gosti. Žalibog, da naš mestni zbor stori kolikor mogoče malo v povzdigo mesta in za privabljenje tujcev. Že poldrugo leto se dela nasuti pot med mestnim vrtom in cesto, ki drži do Soče. Ob tej cesti je krasni grad Graffenberg in lepi drevored Formentini in živa potreba bi bila, zvezati te prijazne kraje z vrtom. Ker magistrat nič ne stori, snuje se posebno društvo za olepšavo mesta. Najprej hoče napraviti pokrito sprehajališče v mestnem vrtu in potem se lotiti drugih potrebnih del, da mesto ne zaostane za drugimi. Govori se tudi, da bodo naredili v palači Formentini (kojega je „Central-Bodencreditbank“ kupila na eksekutivni dražbi za 42.000 gld.) veliko gostilno za tujce — ideja, ki je gotovo lepa in bode mestu privedla dokaj gostov in mnogo zaslužeka.

Zidanje duhovskega asyla, katerega stavi na Graffenberškem svetu duhovsko bolniško društvo, došlo k nam iz Merana, je že skorej dokončano in upati je, da se bode že v jeseni oddalo v porabo.

Nekaj dni sém govoré se v mestu jako škandalozne stvari, in sicer se kar javno pripovedujejo iz najvišjih društvenih krogov našega mesta dogodki, katerih pero pač ne more zapisati. Če je stvar res taka, potem je pač žalostno za dotične kroge, ki hočejo biti merodajni v naši Nizzi!

Razne vesti.

Hugo Schenk in drugovi.

Dunaj, 13. marcija.

(Dalje.)

Rekli smo zadnjič, da je H. Schenk po prvih nesrečnih poskusih obrnil se na drugo polje hudo-bije: zapeljeval je namreč dekleta nižjega stanu, ki so imele nekaj novcev prihranjenih, zvalil jih z denarjem vred na samotne kraje in jih tam s svojimi pajdaši spravil z tega sveta. Prva žrtva mu je bila Josipina Timal. Služila je na Dunaji in se je bila pred jednim letom seznanila s Schenkom. Na njegov svèt je pustila službo in spravila je svoje skrinje k Schenku. Nekega dne jo poslednji povabi na izlet v Belo cerkev (Mähr. Weisskirchen), in dekletu mu je rada pritrdila. Od tam sta šla „zaročenca“ s Šlosarekom v bližni Žernotin. Na poti so dospeli do precjé globoke stojišče vode in počivali so na njenem obali. Schenk ponudi Josipini vina v steklenici — in komaj je revica pokusila čudne pijače, bila je po polnem omotena; zločinca pa sta ji privezala krog telesa vrv, katero sta bila uže seboj prinesla, obtežila sta jo s težkim kamenjem in vrgla nezavestnega dekleta v vodo. Še pred izletom je bila dala Schenku shraniti svoje hranilnične bukvice in zlato uro. Po umoru sta se drugova peljala na Dunaj, vzela iz hranilnice naloženih 236 gold. in potem delila svoj rop. Naj več je vzel se vé da Hugo Schenk.

Teta umorjene, Katra Timal, je znala za ljubezen Josipine do Schenka. To je porabil hudo-delec in brzojavil ji je po umoru, da naj pride k njima. Res je prišla Katra Timal na Dunaj, kjer jo je uže čakal Schenk. Spremil jo je v hotel in ji povedal, da je kupil v Pöchlarnu posestvo, kamor hočeta drugi dan odpotovati. Med pogovori je bil pa uže zvedel, da ima starka seboj hranilnične bukve. Na večer se odpeljeta in nasproti jima prideta po dogovoru Šlosarek in Karel Schenk. Šli so vsi skupaj okoli polnoči po cesti proti Krummussbaum — kar planeta Šlosarek in Karel Schenk na Katro Timal, vrzeta jo na tla in Hugo Schenk ji prereže z velikim nožem vrat do hrbtenjače. Telo so obtežili s kamenjem in ga vrgli v Donavo. Poprej so se vé da umorjeno oropali; vrnili so se v Pöchlarn nazaj in od tod na Dunaj, kjer so vzeli iz hranilnice naloženih 1200 gold. Karel Schenk je dobil 100 gold. plačila, ostalo pa sta razdelila Hugo Schenk in Šlosarek.

Pridobljen denar še ni bil ves zapravljen, pa je že H. Schenk nameraval nov umor, a sedaj je sklenil postopati s am, da ne bi bilo treba ropa

deliti. Žrtev si je izbral Terezo Ketterl, kuharico na Dunaji. Seznan si po navadi z njo in jo povabi na izlet. Ker njenega gospodarja ravno ni bilo doma, rekla je kuharica, da bo vse svoje imetje seboj vzela, ker se boji tatov. Odpotovala sta 4. avgusta 1883. Ketterl je imela seboj kovčeg z obleko, zlatnino in hranilnično knjžico. Šla sta v Lilienfeld in potem na „Reisalpe“. Zapeljal jo je na samotne poti in tam je našla smrt. — Schenk obstoji sam, da ga je v gozdu pogum zapustil, dekleta umoriti. Zato je z zvijačo pripravil svoj žrtev tako daleč, da se je sama usmrtila — pri čemur se pa njegova krivda pač nič ne zmanjša. Kazal ji je namreč nenabasan revolver in ji prigovaljal, naj poskusi v šali nameriti si ga v glavo in sprožiti. Kuharica je bila dobre volje in se je res ponorčevala, kakor je želel Schenk. Potem je šel pri priliki hudobnež malo na stran, nabasal skrivaj revolver in pozneje je kot v šali zopet rekel Tereziji, da naj sproži proti glavi. Dekle je ubogalo — a sedaj je bil svinec notri in zvrnila se je mrtva na tla!

Hranilnična knjžica je dala morilcu 364 gld., vrednostni papirji varčne kuharice pa kacic 1400 gl. Zlatnina je bila tudi mnogo vredna, a podaril jo je svoji ljubici Emiliji Höchsmann in še le pozneje, ko je policija natanko popisala dragocenosti pogrešane Terezije Ketterl, je vzel ljubici zopet darovane stvari in jih deloma pokončal, deloma popraviti dal.

(Dalje sledi.)

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Vis. c. kr. pravosodno ministerstvo je imenovalo notarijatskega kandidata v Laškem trgu Antona Komotarja notarjem na Vrhniki.

— (Premeščen) je g. Jan. Kramaršič, nadlajtenant pri celjskem brambovskem bataljonu k ljubljanskemu; na njegovo mesto pride od ljubljanskih brambovcv g. lajtenant Jos. Muršec.

— (Duhovske spremembe.) Gosp. Jan. Košmelj, farni kaplan na Dobravi, je dobil župnijo Begúnje na Gorenjskem; premeščena sta gg. kaplana Ant. Zupan z Bleda v Kočevsko Reko in Jožef Škofie iz Begúnj v Polhovi Gradec.

— (Občni zbor kranjskega ribiškega društva), kateri se je vršil zadnjo soboto pri „Slonu“, je bil prav mnogobrojno obiskan. Dosedanji načelnik, upokojeni c. kr. blagajnični vodja g. Paulin, zahvali se udom za njemu izkazano zaupanje, da so ga izvolili načelnikom in izjavi, da mu odslej ni moči več zavzemati tega mesta. Predsedništvo prevzame potem g. dr. Kapler, in zbor najprve jednoglasno izreče g. Paulinu za njegovo marljivo delovanje zahvalo. Pismo g. Kastelica, kateri je pooblastil g. Jeločnika, da naj ga v občnem zboru prebere in v katerem se g. Kastelic zagovarjati hoče zaradi nekaterih natolecvanj, zbor neče poslušati, ker g. Kastelica ni nijeden družtvenikov natolecval. Prečita se pismo g. prof. Franke-ta, katero ima jako zanimive podrobnosti o umetni izgoji rib. Pismo zbor z velikim odobravanjem posluša. V odbor so bili z glasovnicami izvoljeni gg.: profesor Franke, pl. Kapus, Henrik Gallé, dr. Kapler, K. Karinger, F. Regoršek, Niko Lenček, dr. Vok, G. Didak, blagajn. vodja Paulin in Vojteh Valenta. Potem se je zborovanje zaključilo.

— (Tatvina.) Nek vojak godbe domačega pešpolka št. 17 ukradel je nadlajtenantu poveljniku godbe iz njegovega stanovanju zlato uro in nekaj denarja. Vojaka so danes patrolje dopoldne po mestu iskale a brez uspeha.

— (Mlada tatica pismov.) Policija zasačila je enajstletno dekle, ki je kradla iz nabiralnikov pisma, ista odpirala in jih metala potem zopet v nabiralnike.

— (Najdeno) je bilo v prostorih mestne blagajnice nekaj denarja. Kdor ga je zgubil, naj se oglasi zanj pri mestnem magistratu.

— (Zadnja slovenska predstava) v tej sezoni je danes 17. marcija. Igrala se bo „Zupanova Micika“, potem po J. Aléševcu preložena spevoigra „Pri meni bodi!“ Nadejati se je obilnega obiska.

— (Volk ustreljen.) Dne 14. t. m. je šel Ivan Martinčič, gozdni čuvaj šneperške grajsčine, proti Leskovi dolini, da bi tamkaj Pivčanom

les odkazal. Komaj je bil pol četrt ure od doma, prikoraka mu velik volk nasproti, ki je že dolgo vznemirjal okolico. Martinčič se skriva za bližni štor, da bi ga zver prehitro ne zapazila. Ko se približa volk na 35 korakov, strelji čuvaj nanj, ker pa prvi strel ni dosti izdal, pošlje mu mož še jedenkrat svince v rebra in tedaj je bilo dovolj. Žival je lep eksemplar in tehta okolo 35 kg.

— (Ljubeznjiv brat!) Dne 27. febr. je prišel k trgovcu z lesom g. Ant. Candussi v Dol. Logatci kmetski fant, ki se mu predstavi kot brat Franca Kogovška iz Rovt, ter zahteva 50 gld. na račun svojega brata, s katerim je bil Candussa v trgovski zvezi. Candussa mu vstreže in fant jo popiha s petdesetkom. Ene dni kasneje se oglasi Fr. Kogovšek sam v Logatci in Candussa mu pri tej priliki pové, da mu je po njegovem bratu bil poslal omenjeno svoto. Toda Kogovšek odločno zanika, da bi bil kaj prejel in iz tega je Candussa moral sklepati, da ga je opeharil kak rovtar, kateremu so bile znane njegove kupčijske zveze. Todaj glej! 13. marcija zapazi opeharjeni trgovec med kmetskimi fanti v Dol. Logatci onega sleparja, ki se je bil ukoristil s petdesetkom; tudi njegovo oseboje ga je spoznalo, poslali so po žandarje in začeli izpraševati sumljivega fanta. Iz prvega je skušal tajiti, potem pa obstane, da je pač potegnil predujem 50 gld., pa mesto da bi jih oddal bratu, jih je zase porabil. Na to so tička pripravili in sedaj sedi na gorkem pri c. kr. okrajni sodnji v Logatci.

— (Ponesrečila) se je 2¹/₂letna Frančiška Jakše iz Hrastja (obč. brusniška); igrala se je pred hišo, med tem, da je mati kole za trsje pripravljala. Kakih deset metrov od hiše je slabo zagrajena luža, ki je le deloma pokrita s deskami. Ko mati na enkrat dekletca več ne vidi in ne sliši, priteče k luži in ga najde mrtvega v vodi. Otrok je s kozarcem hotel vodo zajemati in pri tej priliki se je prekopenil v lužo. — Kako je treba paziti na otroke, kaže nam še druga enaka zgodba, pri kateri se je tudi vsled nepazljivosti ponesrečilo mlado bitje. Dne 13. t. m. je šla namreč vdova Marija Satler iz Šmarij v Ljubljano službe iskat. Svojega triletnega sinčka pa je pustila doma v varstvu sorodnikov. Strije dečkov pa ni posebno pazil nanj in mu je dovolil brez nadzorstva letati z drugimi paglavci okrog. Otrok je zašel na stran in padel v apeno jamo, ki je bila na robu travnika, kjer se je družba igrala. Čez eno uro so dečka pegrešili in potegnili so ga mrtvega iz jame. Sodnija je vzela stvar v preiskavo, lastnik apna pa je moral jama na poziv žandarmarije takoj pokriti.

— (Iz Maribora) se poroča, da je bil izid vojaškega nabóra v mariborskem političnem okraji vseskozi povoljen in da se tudi rekrutje niso več „odlikovali“ z običajnim divjim kričanjem in razsajanjem. Ali ne bi bilo mogoče, da bi naša mladina posnemala dober vzgled štajarskih rojakov?

— (Izpred porotnega sodišča.) Zadnjo soboto 16. marcija bili so zatoženi štirje kmetski fanti iz Rovt zaradi uboja in težke telesne poškodbe, ker so meseca decembra Jakoba Nagodeta z lesom po glavi bili, da je umrl, njegovega brata Lovra Nagodeta pa tudi na glavi težko poškodovali. Obsojeni so bili vsi štirje, in sicer Martin Lozar na štiri leta težke ječe, Matevž Otrin na dva, Matevž Lukančič na tri in Janez Prevn na tri mesece težke ječe, pri vseh štirih poostreno z postom. — Danes je bil pak zatožen 19letni hlapec Ferdinand Stavec zaradi hudodelstva uboja. Dne 29. decembra je v Dulah, okraj litijski, brez vsacega uzroka kmetskega fanta Franceta Gorenjca, po domače Jerinovega, pri Fakinovi gostilnici z krepelcem udaril po glavi, tako, da ni zinil več besede in se takoj mrtev zgrudil na tla. Zatoženi Ferdinand Stavec svoje dejanje z obžalovanjem obstane, in bil je obsojen na tri in pol leta težke ječe, poostreno vsakega 28. decembra z tamnico in trdim ležiščem in vsaki mesec z postom.

Izpred porotnega sodišča.

V Rudolfovem 13. marcija.

Porotne sodbe so se tukaj že 10. t. m. končale. Razpravljati je bilo pet slučajev. Prvi se je imel zagovarjati Peter Bukovič, ki je skušal spolno posiliti 57letno žensko — porotniki so

ga krivega spoznali in sodni dvor ga je obsodil na 14 mesecev poostrene ječe.

Najobširnejša je bila razprava proti Francu Horvatu, bivšemu županu v sv. Križu pri Kostanjevici, zavoljo zlorabe uradne oblasti, ki je trajala tri dni.

Leta 1879 in 1880 zaprla se je meja proti Hrvaški, da se zabrani razširjenje živinske kuge od tam. Za straže so bili nastavljeni kmetje in vlada jim je za odškodovanja pripoznala in na roke župana Franca Horvata izplačala v poletnem času po 60 kr., v pozimskem pa po 70 kr. za 24 ur. — Župan pa ni popolnih stražnin izplačeval, ampak odtegoval in prisvajal si je od vsake stražnine po najmanj 10 kr. Vrhu tega je še tistim stražnikom, katerim je po par tednov prej plačeval, kakor je od vlade denar prejel, še dalje pri vsaki stražnini po 10 kr. — kakor obresti — prikrajševal — in dokazalo se mu je tudi, da je celo tedaj, ko je bil že denar od vlade prejel, tistim stražnikom, ki so prej ponj prišli, kakor je bilo izplačevanje oklicano, — rekši, da denarja še ni prejel, še daljne zneske odtegoval.

Tako so stražniki, namesto pripoznanih stražnin po 70 kr. in oziroma po 60 kr., večkrat samo po 40 in po 30 kr. dobivali in župan je mirne vesti svojim lastnim občanom pritrngane, po zimi v najhujšem mrazu in 24urnem nepretrganem poslu zaslužene zneske v svoj žep spravljajl ter si tako okoli 1000 gld. prilastil.

Res je, da je županski posel težaven, da župan potratil mnogo časa, ki bi ga pri svojem gospodarstvu dobro porabil, da tudi pri tem poslu mnogo denarja potrosil — da ga pa za ves ta trud in za vse te izgube sama čast županskega stola ne more odškodovati. Pripoznavamo toraj, da je pravično, če župan za svoj posel vsaj toliko odškodovanja dobi, da gmotne škode ne trpi, in Francu Horvatu bi se ne bilo v zlo štelo, če bi bil izplačevanje njemu izročeni stražnin tako uravnil, da bi se bil le v omenjenem zmislu odškodoval; — ali njemu se je zdela priložnost prevabljava, kar največ se pri ti priložnosti okoristiti, — kar mu državno pravdnštvo po pravici v zlorabo županske (uradne) oblasti šteje. — Porotniki so ga v kljub temeljitemu zagovoru g. dr. Mosché-ta za krivega spoznali, in odmerila se mu je šestmesečna poostrena ječa.

Omenimo naj še, da so priče prvi dan obravnave vse manj odločno govorile, kakor v preiskavi, dokler se je ena priča v prav odločno nasprotje postavila s tem, kar je v preiskavi govorila.

Predsednik jo je na predlog državnega pravdnika dal zapreti in pred preiskovalnim sodnikom je obstala, da so jo Franc Horvat in še dve drugi ravno isti dan klicani priči pregovorili, krivo govoriti. Doletel je preiskovalni zapor tudi Franca Horvata, ki je bil čas vsega postopanja na prostosti, in omenjeni dve priči, tako da se bodo imeli vsi štirje zagovarjati pred rednim sodnim dvorom.

Dne 7. marcija t. l. stala sta pred porotniki brata Martin in Jakob Šebavec zavoljo uboja in sta prejela vsaki pet let težke ječe. Prav je, da se je začelo proti uboju ostreje postopati in morda bo tudi to nekoliko uplivalo, da se bo število ubojev zmanjšalo.

Dalje je bil Alojzij Zupančič obsojen zavoljo ropa, izvršenega nad A. Logarjem, s katerim sta pri nekem vinogradu popivala in se domu vračujoča s prijateljskim slovesom razšla.

A v Zupančiču dozori sklep, polastiti se Logarjeve srebrne ure in ko se ta nekoliko oddalji, krene Zupančič oboroživši se s kolom za njim, vdari nekoliko kratov Logarja po glavi, da se zgrudi in ob zavest pride ter mu iztrže žepno uro, vredno 19 gld. Prisodilo se mu je 7 let težke ječe.

Zadnja razprava vršila se je proti Ferdinandu Severju, bivšemu trgovcu, ki je uže dvakrat v konkurs prišel in obadvakrat bil zavoljo lahkomišljene krive ostro kaznovan. Fr. Sever, brez posla in denarja, izvabil je mnogim kupčevalcem, posebno trgovcem s puškami in strelivom, blaga vrednega 500 gld., — je to blago pod nič oddajal in si tako preskrbel denarja za pijačo in — kvarte.

Večini porotnikov se to postopanje ni zdelo goljufivo in oprostili so ga.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Wiesbaden, 17. marcija. Nj. veličanstvo cesarica avstrijska in nadvojvodinja Valerija ste danes zjutraj semkaj došle. Sprejel ji je vladni predsednik in policijski načelnik; na potu v hotel je zbrana množica navdušeno pozdravljala presvetle goste.

Madrid, 17. marcija. Časniki poročajo, da se je na sled prišlo republikanski zaroti med vojaki. Dva generala, dva častnika in štiri podčastnike so zaprli.

Dunaj, 15. marcija. Ob 5½ uri je predsednik proglasil razsodbo. Sodišče je vse tri zatožence krivim spoznalo in jih obsodilo na vešala. Obesli jih bodo v tej vrsti: prvi bo Karel Schenk, potem Šlosarek, na zadnje Hugon Schenk. Pritožil se ni nobeden proti razsodbi. Kakor se čuje, je sodišče potem v tajni seji predlagalo, naj se pomilosti le Karel Schenk.

Berolin, 15. marcija. Nadaljuje se obravnava o zavarovalnem zakonu proti nezgodam delavcev. Bismarck je v obširnem govoru razjasnil svoje in vladno stališče in zbornici priporočal, naj sprejme nasvetovano postavbo.

Suakim, 15. marcija. Danes je 100 konjиков rekognosciralo proti severju do Handuka, kjer se nabajajo vodnjaki. Vse je mirno. Čuje se, da vojaki še en mesec tū ostanejo. Admiral Hewett se poda prihodnji teden v Masavo in od tod v Abesinijo.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 17. marcija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	79·75
» » » » srebri	80·95
Zlata renta	102·15
5% avstr. renta	95·25
Delnice narodne banke	844·—
Kreditne delnice	322·75
London 10 lir sterling	121·50
Srebro	—
20 frankovec	9·61 ⁵
Cekini c. kr.	5·70
100 drž. mark	59·20

Tuji.

Dné 15. marcija.

Pri Maliči: Schlager, stavbeni risar iz Gradca.—Schönberger, zasebnik iz Postojine.
Pri Bavarskem dvoru: Dettela, posestnik iz Moravč. Zwenkel, živinotržec iz Dovjega.—Suppan iz Pristave.

Tržne cene.

V Ljubljani 15. marcija: Hektoliter banaške pšenice velja 8 gld. 85 kr., domače 8 gld. 35 kr.; ječmen 5 gld. 20 kr.; reš 5 gld. 42 kr.; ajda 5 gld. 71 kr.; proso 5 gld. 71 kr.; turšica 5 gld. 53 kr.; oves 3 gld. 25 kr.; 100 kilogramov krompirja 3 gld. 04 kr.; leča hektol. po 9 gld., bob 9 gld., fižol 10 gld.—Goveja mast kilo po 1 gld. 6 kr., salo po 88 kr., špeh po 60 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 62 kr., telečjega 60 kr., svinjina 64 kr., drobniško po 40 kr.—Piške po 55 kr., golobi 18 kr.; 100 kilo sena 2 gld. 23 kr., slame 2 gld. 5 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 4 gld. 50 kr.—Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči), 24 gld., belo 20 gld.

Srečke

Z dné 15. marcija.

Line: 83 10 62 30 46.

Trst: 25 20 90 63 35.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
15. marcija	7. zjutraj	745·89	+ 0·8	brevz.	mgl.	0·00
	2. pop.	744·22	+13·3	sizt. sl.	js.	
	9. zvečer	744·66	+6·02	»	»	
16. marcija	7. zjutraj	745·61	+ 0·4	brevz.	js.	0·00
	2. pop.	744·46	+12·5	sizt.	»	
	9. zvečer	744·10	+ 4·8	»	»	

Naznanilo.

Udje bratovščine sv. Jožefa moškega spola so objavljene, naj bi se 19. marcija t. l. ob 2. uri popoldne v franciskanskem samostanu v Ljubljani k občnemu zboru skupaj snidili. (22)

Predstojništvo bratovščine sv. Jožefa.

Odgovorni urednik prof. Fr. Šuklje.

Obrovsko korenjsko seme,

detelja, štajarska in luceruška, vsakovrstna sladna in navadna repa za pičo; raznovrstna travna semena, vrhu tega zelo pohvaljena in uznana najboljša carska travnata mešana (iz najboljših in zlahnejših detelj in trav) za vsako polje ugodno itd., se dobiva gotovo najboljša pri

R. Paulinu

pred škofijo in v Gledališki ulici št. 12..

Dobiva se pri meni tudi japonske obrovska ajda.

Št. 2351.

Natečaj.

(19) 3—3

Za posel gozdnega nadzorstva politiške uprave na Kranjskem razpisanih je šest logarskih služb, in sicer dve II. razreda z letnimi dohodki: 400 gld. letne plače, 100 gld. aktivitetne doklade, 100 gld. hodarine, 75 gld. za logarsko opravilo in 12 gld. pisarniškega pavšala; dalje štiri logarske službe III. razreda z letnimi dohodki: 300 gld. letne plače, 75 gld. aktivitetne doklade, 100 gld. hodarine, 75 gld. za logarsko opravilo in 12 gld. pisarniškega pavšala.

Lastnoročno pisane prošnje za podeljenje jedne teh stopinj naj se

vsaj do 15. aprila t. l.

vročé pri tej c. kr. deželni vladi.

Zlasti se tisti dosluženi podoficirji, ki imajo vsled zakona z dné 19. aprila 1872. l., državn. zakonika list št. 60, in vsled razglasila ministerstva za deželno brambo z dné 16. julija 1879. l., državn. zakonika list št. 100, oziroma po § 5. odstavka 3 ministerskega ukaza z dné 27. julija 1883. l., državn. zakonika list št. 137, pravico do podeljenja razpisanih služb, — pozivljejo, naj prošnje svoje, kojim naj prilože potrdilo, da imajo pravico prositi jedno izmed teh služb, vročé do omenjene dobe c. kr. deželni vladi, in sicer isti prosilci, ki niso več podredjeni vojaškemu svezu, neposredno, ostali pak pótom njim predstojéčih vojnih zapovedništév, vojnih oblastev ali zavodov.

Prosilci, ki niso več v vojaškem svezu in ne spadajo med podoficirje, in imajo pravico prositi teh služb, imajo predložiti od občinskega predstojnika, kjer stalno bivajo, napisano spričevalo o lepem vedenji in gledé svoje telesne sposobnosti za razpisane stopinje od uradno pooblaščenega zdravnika potrjeno spričevalo, vsi prosilci pak svoj krstni list, ter s spričevali dokazati, da so sposobni za službovanje gozdnega varstva in tehnično pomočno poslovanje vsled izvršenega izpita v smislu ministerskega ukaza z dné 16. januarja 1850. l., drž. zakonika list št. 63, dalje znanje slovensčine in nemščine ali vsaj kacega družega slovanskega jezika in dokaz o kacem uže dovršenem javnem službovanji.

V Ljubljani v dan 12. marcija 1884.

C. kr. deželna vlada.

Računski sklep

„Notranjske posojilnice v Postojini“

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

za prvo upravno leto 1883.

Denarni promet.

Dohodki.	gld. kr.		Troški.	gld. kr.	
	Društveni deleži, 60 po 100 gld.	6000		—	Inventar
Opravljeni » 63 » 10 »	630	—	Posojila društvenikom	23750	50
Pristopnina ali donesek v rezervni fond	84	07	Na predplačana posojila vrnene obresti	—	79
Naloženi denar pri drugih zavodih se vzdigne	3250	—	Vrvena izposojila drugim zavodom	6422	—
Upravne doklade	431	59	Plačane obresti od izposojil	110	—
Hranilne vklade	7779	80	Izplačane hran. vklade	3162	73
Izposojila zadruge pri drugih zavodih	9422	—	» obresti za nje	6	92
Obresti od posojil	762	16	Upravni troški	468	29
Vrvena posojila	10461	—	Naloženi denar pri drugih zavodih	3985	—
			Gotovine dné 31. decembra 1883	612	60
	38820	62		38820	62

Konto izgube in dobička.

Debet.	gld. kr.		Credit.	gld. kr.	
	Izplačane obresti za hranilne vloge	6		92	Prejete obresti
Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	72	24	Zaostale obresti	19	95
Na l. 1884 naprej plačane obresti	225	74	Na upravne troške	431	59
Obresti za izposojila zadruge	110	—	Na izposojila zadruge za leto 1884 naprej plačane obresti	30	48
Uradni troški	468	29			
Čisti dobiček	360	99			
	1244	18		1244	18

Bilanca.

Activa.	gld. kr.		Passiva.	gld. kr.	
	Inventar	301		79	Društveni deleži 60, po 100 gld.
Posojila društvenikom	23750	50	Opravljeni » 63 » 10 »	630	—
Zaostale obresti	19	95	Pristopnina ali donesek v rezerv. fond	84	07
Gotovine dné 31. decembra 1883	612	60	Plačane obresti od izposojil zadruge	110	—
			Hranilne vloge	7779	80
			Kapitalizovane obresti	72	24
			Naprej plačane obresti za l. 1884	225	74
			Izposojila zadruge	9422	—
			Čisti dobiček	360	99
	24684	84		24684	84

V Postojini dné 24. februvarija 1884.

Peter Kraigher m. p., kontrolor.

Dr. Ivan Pitamic m. p. Alojzi Kraigher m. p.

Josip Lavrenčič m. p., blagajnik.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerili in v redu našli.

Za nadzorovalni odbor:

Anton Globočnik m. p.

Dr. Jurij Sterbenec m. p.

(18) 3—2

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.